

Men naar det ærede Medlem udtalte, at disse Kursus i de senere Aar har strakt sig noget længere ud over Skoleferien, maa jeg sige, at Skylden derfor maa være Skoleferiens, thi Tiden for Afholdelsen af Kursus er ikke blevet forandret i de senere Aar.

Jeg kommer saa til den snart berygtede § 8 i Loven af 27. Maj 1908. De ærede Medlemmer fra Gudme (Emil Petersen), Holbæk (Nøhr) og Skelskør (R. Andersen) omtalte den. De to første ærede Medlemmer angreb denne Paragraf i meget stærke Udtryk, og jeg kan sige med en vis Berettigelse. Det var ikke uden Interesse, at jeg hørte det ærede Medlem fra Holbæks Udvikling om, at noget af det værste og mest umoralske ved denne Paragraf var den Maade, hvorpaa den virkede deprimerende paa de unge Lærere. Det er ganske sikkert en rigtig Betragtning, som man vel skal lægge Mærke til, det kan virkelig virke i den Grad nedbrydende paa hele Danmarks Lærerstand, at man vistnok skal være lidt forsigtig med at holde alt for stærkt paa denne Paragraf. Det ærede Medlem fra Skelskør, som holdt fast paa Paragraffens egentlige Tankegang, mente dog — det kunde man i hvert Tilfælde høre paa ham —, at der maaske kunde være noget at ændre ved Paragraffen. Den er affattet saaledes, synes jeg, at det ikke kan undgaaes, at der undertiden, selv om det ikke er ofte, sker Uretfærdigheder overfor Lærere; og hvor meget man end vil hævde — og det maa man hævde —, at Forældrene maa have Ret til at komme af med uduelige Lærere, bør denne Ret dog kun ske Fyldest saaledes, at der ikke derved gøres andre Uret. Jeg maa sige, at den Udvej, som det ærede Medlem fra Skelskør foreslog, og som gik ud paa, at man skulde overlade det til Ministeriets frie Skøn i hvert enkelt Tilfælde at afgøre, om den begærede Afskedigelse var retfærdig eller uretfærdig — saaledes at hvis Ministeriet fandt, at den begærede Afskedigelse var retfærdig, blev man staaende ved Loven, som den nu lyder, men hvis Ministeriet fandt, at Afskedigelsen var uretfærdig, skulde Læreren gaa af med fuld Løn, som betaltes af Statskassen —, tror jeg ikke er farbar, og jeg tror, det ærede Medlem selv vil indrømme, at selv om man vil sige, at det er saa lidt, det drejer sig om, det er saa faa Gange, en saadan Afskedigelse vil ske, vil det neppe være gennemførligt i Rigsdagen. Jeg synes heller ikke, det er ganske retfærdigt. Man

kunde saa snarere gaa til, som det ærede Medlem fra Gudme talte om, at lade Kommunekasserne betale; men heller ikke dette tror jeg, det ærede Medlem fra Skelskør vil sige er gennemførligt.

Vi staar altsaa overfor det Spørgsmaal, at Forældrene skal have deres Ret — og jeg mener, at den Ret, som nu en Gang ifølge denne Lovparagraf er givet dem til at komme af med Lærere, som de ikke kan komme ud af det med, kan man neppe berøve dem igen —, men samtidig maa man se at finde en Maade, hvorpaa Lærerne bliver stillet saaledes, at der ikke kan ske Uretfærdigheder. Den Gang vi i Fjor havde Lovforslaget om gejstlige Retter til Behandling, tror jeg at vide, skønt jeg ikke selv sad i Udvalget, at der indenfor dette Udvalg var Tanker fremme om samtidig med Ophævelsen af de gejstlige Retter at faa lovfæstet en Ret for Menigheden til at komme af med en uduelig Præst. Det ærede Medlem fra Holbæk talte netop om, at det var mærkeligt, at man havde en saadan Afskedigelsesparagraf for Lærerne, medens man ingen havde for Præsterne, og det finder jeg ogsaa urigtigt. Nu er jo de gejstlige Retter netop noget, som angaar Præster og Lærere. Der er derfor kommet den Tanke til mig, at man knyttede et Lovforslag om Ophævelse af de gejstlige Retter sammen med eller satte det i Forbindelse med et Lovforslag om Præsters og Læreres Afskedigelse, og at man maaske ad den Vej kunde komme til en virkelig tilfredsstillende Løsning af dette vanskelige Spørgsmaal. Jeg tør ikke udtale mig nærmere; det er en Tanke, der er lidt ny for mig — den er lige kommet til mig —, saa jeg tør ikke udtale mig i ganske bestemte Udtryk om, hvorledes den nærmere kunde tænkes udformet. Men det er en Overvejelse, som jeg vil henstille til ærede Medlemmer at foretage, og som jeg selv i Øjeblikket er inde under, om man ikke ad den Vej skulde kunne naa til en Ændring af § 8.

Til det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen), der lyste efter Skoletilsynslovsforslaget, som i Fjor vel nærmest strandede paa Spørgsmaalet om en Ændring af § 8, skal jeg sige, at jeg mener det rigtigst at udskyde den Sag til ad Aare, f. Eks. ogsaa til Overvejelse i en saadan stor Kommission, der skal have alle vore Skole-spørgsmaal under Overvejelse.

Saa er der endelig Spørgsmaalet om Fortsættelsesskoler. De ærede Medlemmer for Københavns Amts 2den Valg-